

Οι σχέσεις του πιστού με το Θεό και το συνάνθρωπο

[Ορθοδοξία / Θεολογία](#)

[Παναγιώτης Σιαχάμης](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1OF3Ggf>]

Η διδασκαλία του Χριστού καλείται ως «Ευαγγέλιο». Καλή είδηση στα καθ' υμάς. Καλή-χαρμόσυνη είδηση, ελπιδοφόρα για όλο τον κόσμο¹⁴. Το Ευαγγέλιο αποκτά πανανθρώπινο χαρακτήρα διότι ο Χριστός προσλαμβάνει την ανθρώπινη φύση, γεγονός που αφορά όλη την ανθρωπότητα, πέρα από εθνικούς και φυλετικούς περιορισμούς.

Ο Χριστός διδάσκει αγάπη ανιδιοτελή προς τον συνάνθρωπο¹⁵. Δεν έρχεται να κρίνει τον άνθρωπο, αλλά για να τον σώσει¹⁶. Καταδικάζει τον τύπο και δίνει βάση στην ουσία, το πραγματικό. Συναναστρέφεται με τους κοινωνικά περιθωριοποιημένους, γεγονός που προκαλεί αντιδράσεις ακόμη και στους μαθητές Του. Δίνει μεγάλη σημασία στις διαπροσωπικές σχέσεις των ανθρώπων. Συνδέει τον Εαυτό Του με τον απλό άνθρωπο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η παραβολή της τελικής Κρίσης¹⁷. Σ' αυτήν ο ίδιος ο Χριστός ταυτίζεται με το

πάσχοντα άνθρωπο, τον πεινασμένο, τον πτωχό, τον ασθενή, τον φυλακισμένο και καλεί τους ευεργέτες αυτών να εισέλθουν στη Βασιλεία Του. Αντιθέτως, καταδικάζει τους αδιαφορούντες για εκείνους, διαβεβαιώνοντάς τους πως θα γευθούν την αιώνιο κόλαση.

Διαπιστώνουμε πως οι διαπροσωπικές σχέσεις είναι εκείνες που καθορίζουν την Κρίση του Θεού, έναντι του ανθρώπου. Σπουδαίος ο λόγος του Αποστόλου της αγάπης Ιωάννου, ο οποίος αναφέρει πως ο άνθρωπος που λέει πως «γνώρισε» τον Θεό και δεν τηρεί όμως τις εντολές Του (οι οποίες έρχονται σε συνάρτηση με τον πλησίον) είναι ψεύτης¹⁸. Ο Απόστολος των εθνών Παύλος στον λεγόμενο «Ύμνο της αγάπης»¹⁹, περιγράφει και εξυμνεί τον όρο «αγάπη», λέξη με την οποία δίνει το περιεχόμενο του Θεού ο Απόστολος της αγάπης, Ευαγγελιστής Ιωάννης <<Ο Θεός, αγάπη εστί>>²⁰.

Η σχέση του ανθρώπου με τον συνάνθρωπο και η σχέση του ανθρώπου με το Θεό, καλείται ως »Σταυρική Θεολογία«. Σ' αυτήν η κάθετη γραμμή του τύπου του σταυρού, συμβολίζει την αγαπητική σχέση του Θεού με τον άνθρωπο, ενώ η οριζόντια την σχέση του ανθρώπου με τον συνάνθρωπο. Αυτή είναι η πραγμάτωση του Ευαγγελίου. Δεν μπορεί ο άνθρωπος να προσεγγίσει το Θεό μόνος του. Η σχέση του ανθρώπου με τον Θεό δεν είναι ατομική υπόθεση μόνο, αλλά προϋποθέτει εκτός την πίστη, την απροϋπόθετη αγάπη προς τον συνάνθρωπο²¹. Ο άνθρωπος (Χριστιανός-πιστός) κοινωνεί με τον Θεό, επι τη βάση την αγαπητική, που πρέπει να διέπει το κοινωνικό σύνολο.

Η κοινωνία αυτή πραγματώνεται εντός Εκκλησίας, η οποία ταυτίζεται με τη Θεία Ευχαριστία²², το μυστήριο που παρέδωσε ο Χριστός ως παρακαταθήκη <<Τοῦτο ποιείτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν>>²³. Στη Θ. Ευχαριστία πραγματώνεται η κοινωνία του ανθρώπου με τον Θεό, μεσω της συν-κοινωνίας με τον συνάνθρωπο και κατ'επέκταση με τα άλλα μέλη της Εκκλησίας. Κάθε άνθρωπος ως μοναδικό και ανεπανάληπτο πρόσωπο, ενώνεται με τον Θεό, εντός της Θ. Ευχαριστίας. Εξού ο όρος κοινωνία. Κοινωνία Θεού με άνθρωπο και κοινωνία ανθρώπου με συνάνθρωπο, εντός του Σώματος του Χριστού που είναι η Εκκλησία.

Ανεξάντλητες οι αναφορές των Πατερικών κειμένων που Θεολογούν για την ανθρώπινη υπόσταση και τη σχέση της με τον Θεό, καθώς και την εκ φύσεως διαπροσωπική της τάση. Αυτή είναι η διαφορά μεταξύ της Ορθόδοξης Θεολογίας κατά βάση, έναντι των Δυτικών Δογμάτων. Στην μεν Ανατολή η Θεολογία δίνει έμφαση στον άνθρωπο ως πρόσωπο και καλείται ως »Θεολογία προσώπων«, αντίθετα στη Δύση υπάρχει έντονα το στοιχείο του ατομισμού, το οποίο αλλοιώνει την ουσία της κοινωνίας των προσώπων, σε σχέση με τον Θεό.

Η Ορθόδοξη εμπειρία στηριζόμενη στην Θεολογία των προσώπων, έχοντας ως κέντρο τις διαπροσωπικές σχέσεις, καταθέτει την μαρτυρία της στον σύγχρονο κόσμο του ατομικισμού και της τάσης προς αλλοτρίωση του μοναδικού των προσώπων, προβιβάζοντας τον άνθρωπο ως ελεύθερο αλλά και συγχρόνως ανεπανάληπτο όν, του οποίου η ταυτότητα τείνει να αλλοιωθεί στο σύγχρονο γίγνεσθαι της παγκοσμιοποίησης και της ομογενοποίησης των λαών²⁴.

14. Λουκ. 3,6

15. Ιωαν. ΙΓ',34

16. Ιωαν. ΙΒ',47

17. Ματθ. ΚΕ΄31-46

18. Α΄Ιωαν. Β,4

19.Α Κορ. ΙΓ, 1-13

20.Α΄Ιωαν. Δ΄,16

21. Μητρ. Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα <<Η αγάπη δεν υπολογίζει, εκδηλώνεται απροϋπόθετα και δεν αποσκοπεί πουθενά>>, από το ένθετο για την Ορθοδοξία της εφημερίδας «Δημοκρατία»

22. Μητρ. Περγάμου Ιωάννου, Ευχαριστίας Εξεμπλάριον, Σελ. 30

23. Λουκ. ΚΒ΄,19

24. Α. Μπαϊραχτάρη, Θεολογία και θρησκευτικός πλουραλισμός σε ένα σύγχρονο κόσμο, Σελ. 179

<http://bitly.com/21SjXaZ>